

LES “DEU PARAULES” -EL DECÀLEG- SÓN UN GRAN CODI ÈTIC PER A TOTA LA HUMANITAT

El diumenge 17 de gener Benet XVI visità la Sinagoga de Roma. El seu predecessor, Joan Pau II, ho feu per primera vegada –un esdeveniment de gran rellevància històrica- fa quasi 24 anys, com fou també un gran gest el pelegrinatge a la Terra Santa dels dos Papes: Joan Pau II el mes de març del 2000, i Benet XVI, el maig del 2009. Transcrivim la part més important del discurs del Papa Benet a la Sinagoga dedicat a la “centralitat del Decàleg”. La doctrina del Concili Vaticà II representà per als catòlics un gir important, que marcà una nova etapa.

La nostra proximitat i fraternitat espirituals troben a la Sagrada Bíblia - en hebreu *Sifre Qodesh* o "Llibres de Santedat" - el fonament més sòlid i perenne, en base al qual ens veiem constantment posats davant les nostres arrels comunes, a la història i el ric patrimoni espiritual que compartim. És aprofundint el seu propi misteri com l'Església, Poble de Déu de la Nova Aliança, descobreix la seva pròpia vinculació profunda amb els jueus, elegits pel Senyor els primers entre tots per acollir la seva paraula (cf *Catecisme de l'Església Catòlica*, 839). A diferència de les altres religions no cristianes, la fe jueva ja és resposta a la revelació de Déu en l'Antiga Aliança. És al poble jueu que pertanyen "l'adopció filial, la glòria, les aliances, la legislació, el culte, les promeses, i els patriarques, dels quals també procedeix Crist segons la carn" (*Rm* 9,4-5) perquè "els dons i la vocació de Déu són irrevocables" (*Rm* 11,29) (*Ibid.*).

Nombroses poden ser les implicacions que es deriven de l'herència comuna extreta de la Llei i dels Profetes. Voldria recordar-ne algunes: en primer lloc, la solidaritat que lliga a l'Església i al poble jueu "a nivell de la seva mateixa identitat" espiritual, i que ofereix als cristians l'oportunitat de promoure "un renovat respecte per la interpretació jueva de l'Antic Testament" (cf Pontificia Comissió Bíblica, *El poble jueu i les seves Sagrades Escriptures en la Bíblia cristiana*, 2001, pags. 12 i 55), la centralitat del Decàleg com a missatge comú ètic de valor perenne per a Israel, l'Església, els no creients i la humanitat sencera, el compromís per preparar o realitzar el Regne de l'Altíssim en la "cura de la creació" confiada per Déu a l'home perquè la conreï i la custodii responsablement (cf *Gn* 2,15).

En particular, el Decàleg, les "Deu Paraules" o Deu Manaments (Cf. *Èxode* 20,1-17; *Deuteronomi* 5,1-21), que procedeix de la Torà de Moisès, constitueix la torxa de l'ètica, de l'esperança i del diàleg, l'estrella polar de la fe i de la moral del poble de Déu, il·lumina i guia també el camí dels cristians. Constitueix un far i una norma de vida en la justícia i en l'amor, un "gran codi" ètic per a tota la humanitat. Les "Deu Paraules" projecten una llum sobre el bé i el mal, la veritat i la falsedat, el que és just i allò que és injust, segons els criteris de la consciència recta de tota persona. Jesús mateix ho ha repetit en diverses ocasions, subratllant que és necessari un compromís concret seguint el camí dels Manaments: "Si vols entrar a la vida, guarda els manaments" (*Mateu* 19,17). Des d'aquesta perspectiva, són diversos els camps de col·laboració i testimoniatge. Voldria recordar-ne tres particularment importants per al nostre temps.

Les "Deu Paraules" demanen reconèixer l'únic Senyor, contra la temptació d'adoptar altres ídols, de fer-se vedells d'or. En el nostre món, molts no coneixen Déu o consideren que és superflu, que no té rellevància per a la vida; s'han fabricat, d'aquesta manera, altres i nous déus davant els que s'inclina l'home. Despertar en la nostra societat l'obertura a la dimensió transcendent, donar testimoni de l'únic Déu és un servei preciós que jueus i cristians poden oferir junts.

Les "Deu Paraules" demanen el respecte, la protecció de la vida, contra tota injustícia i abús, reconeixent el valor de tota persona humana, creada a imatge i semblança de Déu. Quantes vegades, en tantes parts de la terra, properes o allunyades, segueixen encara essent trepitjades la dignitat, la llibertat, els drets de l'ésser humà! Donar testimoni junts del valor suprem de la vida contra tot egoisme és oferir una important contribució per a un món en el qual regni la justícia i la pau, el "shalom" desitjat pels legisladors, els profetes i els savis d'Israel.

Les "Deu Paraules" exigeixen conservar i promoure la santedat de la família, el "sí" personal i recíproc, fidel i definitiu de l'home i de la dona, obre l'espai per al futur, a l'autèntica humanitat de cada un, i s'obre, al mateix temps, al do d'una nova vida. Testimoniari que la família continua essent la cèl·lula essencial de la societat i el context bàsic en el qual s'aprenen i exerceixen les virtuts humanes és un servei preciós que cal oferir per a la construcció d'un rostre més humà.

Com ensenya Moisès al *Shemà* (cf. *Deuteronomi* 6,5; *Levític* 19,34), i Jesús reafirma en l'Evangeli (cf. *Marc* 12, 19-31), tots els manaments es resumeixen en l'amor de Déu i en la misericòrdia envers el proïsme. Aquesta Regla compromet jueus i cristians a exercitar, en el nostre temps, una generositat especial amb els pobres, les dones, els nens, els estrangers, els malalts, els febles, els necessitats. En la tradició jueva hi ha un admirable dit dels Pares d'Israel: "Simó el Just solia dir: El món es fonamenta en tres coses: la Torà, el culte i els actes de misericòrdia" (*Aboth* 1,2). Amb l'exercici de la justícia i la misericòrdia, jueus i cristians estan cridats a anunciar i a donar testimoni del Regne de l'Altíssim que ve, i pel que resem i posem en pràctica cada dia en l'esperança. (...) Cristians i jueus tenen una gran part del seu patrimoni espiritual en comú, invoquen el mateix Senyor, tenen les mateixes arrels, però sovint romanen desconeguts l'un a l'altre. Ens correspon a nosaltres, en resposta a la crida del Senyor, treballar perquè quedi sempre obert l'espai del diàleg, del respecte recíproc, del creixement en l'amistat, del testimoni comú davant els desafiaments del nostre temps, que ens conviden a col·laborar pel bé de la Humanitat en aquest món creat per Déu, l'Omnipotent i el Misericordiós.